



Parlamentul
Republicii Moldova

DGJ-08 nr. 572
02 decembrie 2020

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea
Legii nr. 60 din 03.05.2018 cu privire la modificarea
și completarea unor acte legislative
(nr.447 din 11.11.2020)

Examinând proiectul de lege menționat prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr. 797/1996 și Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Direcția generală juridică expune următoarele.

I. Obiecții de ordin general

1. Proiectul de lege a fost înaintat de către dl A. Oleinic, deputat în Parlament, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu art. 66 din Constituție.

3. Potrivit notei informative la inițiativa legislativă, excluderea Art. IV din Legea nr. 60/2018 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative se datorează faptului, că această normă impune producătorii agricoli din țară să procure semințe și material săditor din Catalogul comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene la prețuri care cu mult depășesc prețurile de pe piața internă.

4. După conținutul său normativ, inițiativa legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.72 din Constituție.

5. În conformitate cu art. 32 alineatele (1) și (3) din Legea nr. 100/2017, proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, urmează a fi transmis spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect.

6. De asemenea, proiectul actului normativ urmează a fi supus consultării publice în modul stabilit de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, dar și din motivul că acesta va avea impact asupra activității de întreprinzător este necesar prezentarea analizei impactului de reglementare în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

II. Privitor la concordanța proiectului de lege prevederilor legislative, relevăm următoarele.

1) La data de 03.05.2018, Parlamentul a adoptat Legea nr. 60 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (în continuare - Legea nr.60/2018), prin care a fost modificată Legea nr. 728/1996 cu privire la pomicultură, Legea viei și vinului nr. 57/2006, Legea nr. 68/2013 despre semințe în sensul introducerii unor prevederi referitoare la implementarea în legislația națională a Catalogului comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene, Catalogul soiurilor de specii de legume al Uniunii Europene, Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene și Sistemul informațional al materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS.

De asemenea, Art. IV din Legea nr. 60/2018 prevede posibilitatea importării semințelor neînregistrate în Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova, cu condiția ca agenții economici înregistrați pentru producerea și comercializarea semințelor și/sau a materialului săditor, precum și agenții economici care importă semințe și/sau material săditor pentru necesități proprii de plantare să depună declarații pe proprie răspundere privind identitatea soiurilor și puritatea varietală.

Totodată, legea a prevăzut, că în cazul necorespunderii parametrilor declarați al soiurilor importate cu rezultatele obținute, Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante le va include în lista, pe care o va elabora, cu statut de recomandare, a soiurilor neindicate pentru utilizarea pe teritoriul Republicii Moldova.

Sub aspect procedural, menționăm, că în nota informativă la proiectul de lege nr.360/2017 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, care după adoptare a devenit Legea nr. 60/2018, s-a menționat, că *liberalizarea importului de semințe și materialului săditor, cât și recunoașterea integrală a Catalogului comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene, Catalogului soiurilor de specii de legume al Uniunii Europene, a Catalogului comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene și a Sistemului informațional al materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS va avea un impact pozitiv asupra activității economice în agricultură prin sporirea productivității și a competitivității sectorului agroalimentar, asigurarea pieței interne cu material săditor și semincer de calitate și varietăți competitive, sporirea exporturilor de produse agroalimentare, creșterea nivelului de viață a cetățenilor din mediul rural.*

Este de menționat, că procesul de înregistrare a soiurilor în cadrul Comunității Europene este reglementat de Directiva 2002/53/CE a Consiliului din 19 iunie 2002 privind Catalogul comun al soiurilor de plante agricole.

În punctele (4), (6) și (8) din partea constatatoare a acestei Directive se menționează, este necesar să se elaboreze un catalog comun al soiurilor, care nu poate fi întocmit decât pe baza cataloagelor naționale. Aceste cataloage trebuie elaborate conform unor norme unificate, pentru ca soiurile admise să fie distincte, stabile și suficient de omogene și să posede o valoare culturală și de utilizare satisfăcătoare. Pentru testarea soiurilor în vederea admiterii se impune stabilirea unui număr important de criterii și condiții minime de executare unificate.

Respectarea acestor cerințe va fi posibilă ținându-se cont de prevederile naționale referitoare la utilizarea soiurilor în producție. În acest sens, art. 95 alin. (1)

din Legea nr. 39/2008 privind protecția soiurilor de plante dispune, că soiurile pot fi utilizate în procesul de producere numai după efectuarea testării lor la valoarea culturală și de utilizare și după includerea în Catalogul soiurilor de plante.

În Raportul comisiei agricultură și industrie alimentară (responsabilă de prezentarea raportului asupra proiectului de lege nr. 360/2017) pentru prima lectură, precum și raportul definitivat, s-a menționat, că „practica ne-a demonstrat că, pierderile în producere depășesc cu mult cheltuielile pentru testare or, rezultatele obținute de către producători prin încercările de a introduce în țară soiuri netestate nu întotdeauna au fost cele așteptate și binevenite (calitatea strugurilor în unele cazuri s-a dovedit a fi neconformă pentru producerea vinurilor, unele soiuri de nuc și de viță de vie au fost supuse închețurilor, etc)”.

S-a menționat, de asemenea, că norma Art. II a fost introdusă la numeroasele solicitări ale unor producători ce doresc să înființeze plantații de producție-marfă prin utilizarea semințelor și/sau materialului săditor neincluse în Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova, dar incluse în Catalogul comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene.

Cu referire la redacția propriu-zisă a Art. II, menționăm, că întru realizarea prevederilor acestui articol, Guvernul a aprobat Hotărârea nr. 257/2019 pentru aprobarea modelelor de acte privind importul de semințe și abrogarea unei hotărâri de Guvern.

Prin Anexa nr. 2 la această Hotărâre, este aprobat modelul Declarației pe proprie răspundere despre identitatea soiurilor și puritatea varietală a semințelor importate, neînregistrate în Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova. Conform acestei Declarații, agentul economic **declară despre intenția de import în Republica Moldova a încărcăturii, garantînd prezența documentelor care autentifică identitatea soiurilor și puritatea varietală, precum și că varietățile neînregistrate în Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova nu vor fi multiplicare și realizate pe piața internă.**

Concomitent, Art. II din Legea nr. 60/2018 concretizează, că „în cazul necorespunderii parametrilor declarați ai soiurilor importate cu rezultatele obținute, Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante le va include în lista, pe care o va elabora, cu statut de recomandare, a soiurilor neindicate pentru utilizarea pe teritoriul Republicii Moldova”.

Prin faptul că Comisia de Stat va elabora o listă a soiurilor neindicate pentru utilizare pe teritoriul Republicii Moldova, legiuitorul a dispus efectuarea unei omologări indirecte a semințelor soiurilor de plante agricole importate din Catalogul comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene. Respectiv, la testarea acestor semințe s-a ținut cont de climatul regional, fertilitatea solului, etc. ca fiind indicatori esențiali pentru cultivarea culturilor agricole.

Astfel, în sensul Art. II din Legea nr. 60/2018, existența unei liste cu statut de recomandare a soiurilor neindicate pentru utilizarea pe teritoriul Republicii Moldova, va oferi un grad de protecție agricultorilor care vor avea intenția de a importa semințe a soiurilor de plante agricole din Catalogul comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene, protecție care îi va scuti de efectele nedorite la cultivarea acestor culturi (cheltuieli financiare, producție de proastă calitate, lipsa posibilității de a comercializa, etc.).

În același timp, ținând cont de condițiile climaterice de anulul curent, urmate de o secetă de proporții, care a dus la pagube majore sectorului agricol, considerăm necesar efectuarea unei analize a impactului de reglementare, care potrivit art. 2 din Legea nr. 100/2017 reprezintă analiză *ex ante* efectuată pentru proiectele actelor normative care au impact asupra activității de întreprinzător, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și cu metodologia aprobată de Guvern.

Analiză ex ante, în corespundere cu art. 2 din Legea nr. 100/2017, constituie un proces de identificare a problemei, stabilire a obiectivului, determinare a opțiunilor de soluționare a problemei ori de atingere a obiectivului și analiza impactului, efectelor sau consecințelor opțiunilor respective, cu scopul de a fundamenta necesitatea unei reglementări a relațiilor sociale.

2) În nota informativă la proiectul de lege supus avizării, se justifică necesitatea abrogării Art. IV din Legea nr. 60/2018 din considerentul impactului negativ asupra sectorului agricol din țară.

În acest context, apreciem necesar efectuarea unei ample analize referitoare la implementarea Art. IV din Legea nr. 60/2018, în special, la numărul agenților economici care pe parcursul anilor 2018-2020 au depus declarații pe propria răspundere privind identificarea soiurilor și puritatea varietală la importul soiurilor de plante înregistrate în Catalogul comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene, Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene, al Catalogului soiurilor de specii de legume al Uniunii Europene, precum și asupra prezenței cazurilor de necorespondere a parametrilor declarați ai soiurilor importate cu rezultatele obținute și întocmirea unei liste a soiurilor neindicate pentru utilizarea pe teritoriul Republicii Moldova.

Prin urmare, întrucât Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, în corespundere cu art. 4 pct. 1) din Legea nr. 68/2013 despre semințe, este organul central de specialitate al administrației publice care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniul agriculturii, considerăm oportun examinarea proiectului de lege în cadrul autorității vizate.

III. Privitor la respectarea cerințelor de tehnică legislativă, reținem următoarele.

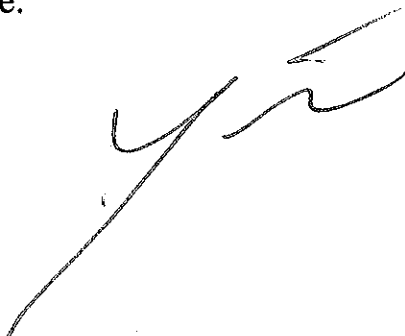
1. Cu referire la denumirea proiectului de lege, în corespundere cu art. 42 alin. (5) din Legea nr. 100/2017, textul „nr.60 din 03.05.2018” se va substitui cu sintagma „nr. 60/2018”. Obiecția este valabilă și pentru Art. I.

2. Privitor la Art. II din proiect, relevăm, că potrivit art. 62 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, în cazul în care se abrogă integral textul unei părți, cărți, unui titlu, capitol, unei secțiuni, subsecțiuni, unui paragraf, punct, articol, alineat, subpunct, unei litere sau al diviziunii acesteia, numărul sau litera cu care este însemnat elementul respectiv nu se atribuie altor elemente structurale din șirul dat. Respectiv, nu este necesar de stipulat, că Art. V va deveni Art. IV.

3. Dat fiind, că întru realizarea prevederilor Art. IV din Legea nr. 60/2018, Guvernul a aprobat Hotărârea nr. 257/2019 pentru aprobarea modelelor de acte

privind importul de semințe și abrogarea unei hotărâri de Guvern, proiectul de lege urmează a fi completat cu un articol separat, care ar dispune, că Guvernul își va aduce actele sale normative în concordanță cu legea.

În concluzie, ținând cont de sugestiile cuprinse în prezentul aviz, sugerăm reevaluarea inițiativei legislative.



Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală

Ex. I. Băieșu
Tel: 551